

[A. M. Hansen.]

gelses. Der er andre Egne i vort Land, hvor Banerne benyttes lige saa lidt som her, og saa kan man vel ogsaa sige, at disse Baner indirekte har faaet et Varselsskud, et Varsko, hvorved der siges til Befolkningen: Hvis I vil af med jeres Baner, saa er Vejen den at undlade at benytte dem.

For de her omhandlede Baners Vedkommende er Underskuddet overordentlig stort og det til Trods for, at der ved den foretagne Indskrænkning i Driften og ved Besparelser vedrørende Stationspersonalet er opnaaet en meget betydelig Nedgang i Driftsudgifterne. Naar man saa tilmed staar over for den Kendsgerning, at Fortsættelse af Driften paa disse Baner vil kræve nye store Anlægsudgifter, som i Bemærkningerne er anslaaet til 2,1 Mill. Kr., saa er det ikke let at øjne en forsvarlig Udvej til at opretholde disse Baner.

Det er, som allerede nævnt af en tidligere Taler, meget beklagelige Ulemper, en saadan Nedlægning medfører. Der er saaledes for en af de større Stationsbyer, Aalestrup, nævnt: Tjenestemænd, der rejser fra Byen, Fabrikker, der maaske skal flyttes, Realskoler, der trues, og lignende Ting. Det er forstaaeligt, at der fra Stationsbyer, hvis Opvækst og Trivsel i det hele betinges af Banens fortsatte Drift, rejses Modstand mod et saadant Forslag. Men det nytter ikke, at man nøjes med at gøre Modstand, man maa kunne møde med Garantier for, at den fremtidige Drift kan gennemføres uden at give saa stort Underskud, som den aarlige Drift nu giver.

Man kan tvistes om — og det gør man —, hvor Skylden ligger, om det er Befolkningens Skyld, eller det er Jernbanedriftens Skyld. Man taler om, at Indskrænkningen i Toggangen har medført meget daarlige Forbindelser mellem den paagældende Bane og Hovedbanen, saa at der bliver urimelig lange Ventetider for de rejsende. Ja, det er muligt, at dette kan være Aarsag til en Nedgang i Personbefordringsindtægten; men af Bemærkningerne fremgaar det, at Godsbefordringsindtægten er faldet procentvis langt mere end Personbefordringsindtægten, og jeg kan dog ikke tro, at Godsbefordringsindtægten i ret vid Udstrækning paavirkes af den daarligere Forbindelse. Den egentlige Aarsag er den, at man ikke benytter Banen i tilstrækkeligt Omfang.

Der er af tidligere Ordførere udtalt Ønske om Udvalgsbehandling og om at faa Oplysninger. Jeg kan paa mit Partis Vegne tiltræde, at alle de Oplysninger, der er krævet, bliver gennemgaaet, og at man hører

Befolkningens Ønsker; men jeg vil fastslaa, at naar Forholdene er saaledes, som det er klargjort i Bemærkningerne til Lovforslaget, er der ingen Trafikminister og ingen Rigsdag, der kan forsvare at opretholde en Jernbanedrift med et fortsat aarligt Underskud af den Størrelse, som der er Tale om paa disse Strækninger. Ud fra disse Synspunkter kan jeg paa mit Partis Vegne anbefale en saglig og velvillig Behandling af Lovforslaget.

Nørskov: Dette Lovforslags Fremsettelse har virket næsten lammende paa Befolkningen i Himmerland, og man forstaar ikke, at det virkelig kan være Trafikministerens Mening, at Himmerlandsbanerne, der endnu betyder meget for disse Egne, skal nedlægges. Det er ogsaa vanskeligt at se Retfærdigheden i dette Lovforslag, naar man ved, at der netop nu anvendes mange Millioner til Trafikvæsenets Forbedring i andre Egne af vort Land. Jeg tænker her paa Elektrificeringen af Københavns Nærtrafik, Bygning af de dyre Broer, Sporforstærkninger paa Hovedbanen, tor at Lynetogene kan fare hen over visse Dele af Landet. Vi ved jo, at der sættes al Kraft ind paa disse Forbedringer af vort Trafikvæsen, og samtidig foreslaar man altsaa at nedlægge Banerne i Himmerland; og vi ved, at naar den nye Vej mellem Viborg og Herning bliver færdig, kommer Turen ogsaa til Herning—Viborg-Banen.

Det er en ulige Fordeling af Goderne trafikmæssigt set, og man fristes uvilkaarligt til at spørge: Er Landet ikke længere en Enhed? Har disse Egnes Befolkning ikke ogsaa Krav paa Statsbaneledselsens Opmærksomhed og Bevaagenhed? De maa jo dog gennem deres Skatter bidrage til de dyre Trafikmidlers Fremskaffelse og i det hele til Dækning af det samlede Banenets Underskud. Derfor ser Befolkningen i dette Forslag en uretfærdig Handling, der vil ramme Egnen og mange Virksomheder og Forretningsfolk meget haardt.

Lovforslagets Fremsettelse har berørt mig personlig pinligt, da jeg ganske tydeligt husker det store Arbejde, ja, jeg kan sige den enestaaende Kraftudfoldelse, der blev gjort af Befolkningen for at faa disse Baner anlagt. Og jeg tør paastaa, at ingen Banelinie i vort Land har haft en lignende kulturel og økonomisk Betydning for en Egns Fremgang og Opvækst som netop Himmerlandsbanerne og Viborg—Herning-Banen.

Statsbanestyrelsen valgte dengang at lægge Banerne ud over de store Hedestækninger i Stedet for gennem tættere befolkede